

ỨNG DỤNG HỆ SINH THÁI OFFICE 365 TRONG GIẢNG DẠY HỌC PHẦN KỸ NĂNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN CƠ BẢN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG ĐOÀN

✍ NGUYỄN THỊ THANH BÌNH - LÊ THỊ HÀO*

Ngày nhận: 03/10/2022

Ngày phản biện: 18/11/2022

Ngày duyệt đăng: 30/11/2022

Tóm tắt: Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) đã và đang diễn ra một cách nhanh chóng, mạnh mẽ, gây tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Trong kỷ nguyên số hóa, giáo dục đại học (GDĐH) sẽ thay đổi sâu rộng từ môi trường giáo dục, vai trò của người dạy, người học đến phương pháp dạy học. Bài báo giới thiệu về hệ sinh thái Office 365 và những đặc điểm nổi bật của các ứng dụng trong hệ sinh thái trong việc ứng dụng công nghệ thông tin trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy đại học, được minh họa trong giảng dạy học phần Kỹ năng Công nghệ thông tin cơ bản tại trường Đại học Công đoàn.

Từ khóa: hệ sinh thái office 365, tài nguyên học tập, phương pháp giảng dạy, trực tuyến, ứng dụng công nghệ

APPLICATION THE MICROSOFT 365 ECOSYSTEM IN TEACHING THE BASIC INFORMATION TECHNOLOGY SKILLS SUBJECT AT TRADE UNION UNIVERSITY

Abstract: The Fourth Industrial Revolution (Industry 4.0) has been taking place rapidly and strongly, making a profound impact on all areas of social life. In the digital era, higher education (higher education) will change profoundly from the educational environment, the role of teachers and learners to teaching methods. The article introduces the Office 365 ecosystem and the salient features of the applications in the application of information technology in the innovation of university teaching methods, illustrated in teaching The Basic Information Technology Skills subject at Trade Union University.

Keywords: office 365 ecosystem, learning resources, teaching methods, online, technology applications.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, thế giới và Việt Nam đang chứng kiến những sự thay đổi vượt bậc trong thời đại công nghệ số của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) và tầm ảnh hưởng sâu rộng của khoa học công nghệ đến đời sống con người. Những sự phát triển này đã và đang tác động toàn diện và sâu sắc đến tất cả các lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội của các quốc gia. Bản chất của CMCN 4.0 chính là sự ứng dụng công nghệ, khoa học dữ liệu và sử dụng trí tuệ nhân tạo phục vụ sản xuất và cuộc sống con người. CMCN 4.0 đem lại nhiều điều kiện thuận lợi, giúp con người khám phá nhiều tri thức mới, nâng cao quy mô và chất lượng nền kinh tế, đặc biệt trong lĩnh vực sản xuất, nhưng cũng đặt ra nhiều thách thức song hành với các thời cơ, buộc người lao động, các nhà hoạch định chiến lược phải thay đổi cho phù hợp. Trong sự tác động ấy, giáo dục hiện đại, đặc biệt là giáo dục đại học (GDĐH) là lĩnh vực chịu sự tác động lớn nhất. Trong những năm gần đây, Việt Nam đang thực hiện công cuộc đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục, nhất là giáo dục đại học và sau đại học. Do đó, để đổi mới GDĐH, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động, cần nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy về phát triển GDĐH; đổi mới chương trình và

phương thức đào tạo; áp dụng công nghệ vào quá trình giảng dạy; đổi mới mô hình liên kết giữa trường đại học và doanh nghiệp, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý.

Trong khuôn khổ bài viết này, tác giả giới thiệu về hệ sinh thái Office 365, đặc biệt là bộ phần mềm Microsoft 365 Education. Đây là những phần mềm hay, hiện đại có thể ứng dụng trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy đại học hay xây dựng hệ thống tài nguyên học tập phong phú trong các cơ sở giáo dục đại học. Cụ thể hơn, tác giả giới thiệu việc ứng dụng một số phần mềm trong bản Microsoft 365 Education vào giảng dạy học phần Kỹ năng Công nghệ thông tin cơ bản (Kỹ năng CNTT CB) tại trường Đại học Công đoàn. Từ đó, đưa ra một số đề xuất về việc ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động quản lý đào tạo, quản lý học tập và giảng dạy của Nhà trường.

2. Hệ sinh thái Office 365

Hệ sinh thái Office 365 (Microsoft Office 365) là giải pháp ứng dụng văn phòng trên nền điện toán

* Trường Đại học Công Đoàn

đảm bảo gồm các ứng dụng Outlook, SharePoint, OneDrive và phiên bản thu gọn Word và Excel... với nhiều ưu điểm vượt trội. Microsoft 365 cho phép khách hàng truy cập từ bất cứ đâu, bất cứ lúc nào, trên mọi thiết bị máy tính, máy tính bảng và điện thoại di động thông minh... Người dùng dễ dàng quản trị tài khoản email và chia sẻ tài liệu, kết nối với những người dùng khác ở xa, liên tục cập nhật các thay đổi của mọi người trong cùng một tài liệu, ngay cả nếu các thay đổi đó được thực hiện cùng một lúc, giúp gia tăng năng suất và hiệu quả làm việc.

Microsoft 365 được tích hợp công nghệ điện toán đám mây giúp người dùng có thể làm việc mọi lúc mọi nơi, cài đặt và làm việc trên mọi thiết bị như máy tính, máy tính bảng (tablet), điện thoại thông minh (smartphone), đồng bộ dữ liệu giữa các thiết bị theo thời gian thực. Microsoft 365 không đơn thuần chỉ có các ứng dụng văn phòng như: Word, Excel, PP, outlook mà có cả hệ sinh thái của Microsoft như: One drive dùng để lưu trữ, one note, todo, microsoft team... Những ưu điểm của Microsoft Office 365 như sau:

Tất cả trong một: Microsoft 365 kết nối tất cả các phần mềm Microsoft. Chỉ tốn thời gian vài phút để tạo một tài khoản miễn phí để có thể test và đồng bộ hóa đám mây. Microsoft 365 không chỉ tạo ra một ứng dụng mà tạo ra cả một hệ sinh thái, Email trao đổi trong công việc, ứng dụng chat, trình soạn thảo văn bản ứng dụng văn phòng. Chỉ cần có một tài khoản người dùng đã có tất cả các ứng dụng dễ dàng.

Sử dụng mọi lúc mọi nơi: Ngày nay internet ngày càng phát triển, vấn đề giải quyết công việc tức thời rất cần thiết cho người dùng. Nhất là đối với những doanh nghiệp cần xử lý tài liệu báo giá, chăm sóc khách hàng. Với Microsoft 365 người dùng có thể duyệt mail chỉnh sửa tài liệu, tùy chỉnh thông tin liên hệ, đặt lịch bất kỳ các thiết bị hoặc ứng dụng web mà người dùng sử dụng.

An toàn lưu trữ dữ liệu: Tất cả tài nguyên được lưu trữ trên cùng một nơi trên điện toán đám mây. Với đội ngũ hàng ngàn kỹ sư hàng đầu trên thế giới. Chắc chắn rằng tất cả tài liệu của một tổ chức đều được bảo mật tuyệt đối.

Single Sign-on: Khi người dùng sử dụng nhiều ứng dụng khác nhau người dùng phải nhớ tài khoản đăng nhập. Rồi phải mất nhiều thời gian đăng nhập trên nhiều trình duyệt nhiều thiết bị khác nhau. Với Microsoft 365 chỉ cần đăng nhập một lần sử dụng cho tất cả các ứng dụng.

Tự động upgrade Microsoft: Microsoft 365 hỗ trợ

tất cả các máy tính doanh nghiệp đều có cùng một phiên bản Office và đều đồng loạt upgrade trong cùng một thời điểm.

Đồng bộ dữ liệu: Tất cả các dữ liệu đều được lưu trữ trên nền điện toán đám mây. Khi người dùng thay đổi email, lịch hẹn, thông tin liên hệ tất cả đều được đồng bộ hóa. Người dùng có thể truy cập chỉnh sửa tài liệu trên bất kỳ thiết bị nào.

Tương tác thời gian thực: Với tính năng chia sẻ tài nguyên mọi người trong nhóm đều có thể sử dụng Microsoft Word, Excel và Powerpoint. Mọi người có thể thấy tất cả những thay đổi trực tiếp trong thời gian thực. Microsoft sẽ tự động lưu lại bất kỳ chỉnh sửa nào nên bạn có thể phục hồi dễ dàng. Chắc chắn rằng với Microsoft 365 sẽ nâng cao hiệu quả công việc khi mà cả nhóm đều tương tác được với tất cả tài liệu.

Microsoft Office 365 gồm 4 thành phần: Microsoft office, Exchange Online, Office SharePoint Online và Lync Online. Khái quát như sau:

- Microsoft Office gồm tất cả các chức năng của Office Professional Plus (Word, Excel, PowerPoint, etc..) và Office Web App. Cung cấp môi trường làm việc tương tự Microsoft Professional Plus trên máy tính. Microsoft Professional Plus trong Office 365 được cung cấp theo giấy phép giới hạn từng tháng cho mỗi người dùng. Người dùng có thể cài đặt và kích hoạt Microsoft Professional Plus bằng Microsoft Online Services. Tương tự Google Docs, Office Web Apps là một phiên bản trực tuyến của Microsoft Excel, Word và PowerPoint. Người dùng có thể xem, chỉnh sửa nội dung tài liệu ngay trên trình duyệt web trong khi vẫn giữ nguyên định dạng của văn bản gốc.

- Exchange Online là dịch vụ quản lý thông tin cá nhân/tin nhắn, cung cấp dịch vụ email trên đám mây, chia sẻ dữ liệu cá nhân như lịch hẹn, danh bạ, cũng như tính năng sao lưu, phục hồi trực tuyến. Tất cả đều được truy cập thông qua Internet bằng tất cả thiết bị di động smartphone hoặc laptop. Microsoft Exchange là một nền tảng quản lý thông tin cá nhân/tin nhắn lưu trữ trên nền điện toán đám mây. Exchange Online cũng liên kết với Exchange Activesync, cho phép các thiết bị di động kết nối và truy xuất dữ liệu.

- Office SharePoint Online cho phép bạn cộng tác với các tính năng mạng xã hội thông qua Internet. Microsoft SharePoint Online còn là dịch vụ cho phép người dùng tạo lập và biên tập website của một tổ chức, chia sẻ thông tin liên quan đến tổ chức để dùng các website nội bộ và công cộng.

- Lync Online cung cấp tin nhắn tức thời, hội nghị trực tuyến, audio và video hội nghị và cũng thông qua Internet. Microsoft Lync Online cung cấp các tính năng giao tiếp như tin nhắn nhanh (IM), cuộc gọi âm thanh/hình ảnh từ PC đến PC. Với khả năng thiết lập các cuộc họp trực tuyến, chia sẻ âm thanh/hình ảnh, web, bảng biểu và các công cụ khác. Lync Online cũng hỗ trợ hiển thị thông tin của những người dùng có mặt (presence information) và tính năng Click-to-Communicate có sẵn trong Microsoft Office.

Microsoft Office 365 gồm có 3 gói sản phẩm:

- ❖ Personal: dành cho cá nhân
- ❖ Enterprises: dành cho doanh nghiệp
- ❖ Education: dành cho giáo dục

Microsoft 365 Personal: bao gồm các ứng dụng thông dụng Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Outlook, Microsoft PowerPoint, Microsoft Access, Microsoft Publisher dành cho cá nhân. Đặc biệt bản hệ thống này còn có thêm hai ứng dụng gọi hay nhắn tin trực tuyến cho đối tác là Skype và OneDrive. Khi sử dụng OneDrive, Office 365 Personal chỉ cho phép duy nhất một người dùng dung lượng lưu trữ tài liệu là 1TB.

Microsoft 365 Business: Các ứng dụng dành cho doanh nghiệp. Với doanh nghiệp Microsoft đáp ứng đủ yêu cầu xử lý các tài liệu hay chỉnh sửa bảng tính. Dịch vụ email cho doanh nghiệp Outlook cung cấp một nền tảng mạnh mẽ và một môi trường làm việc hiệu quả thân thiện. Email gắn liền với tên miền doanh nghiệp ngày càng được các doanh nghiệp chú trọng, tạo sự chuyên nghiệp khi giao tiếp với khách hàng. Nhìn vào địa chỉ email khách hàng có thể nhớ đến thương hiệu của doanh nghiệp.

Microsoft 365 Education: Microsoft 365 Education được thiết kế cho học sinh, sinh viên và giảng viên trong môi trường giáo dục. Bộ phần mềm này trợ giúp sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên với hiệu quả cao. Giảng viên có thể tạo ra một bài giảng và chia sẻ cho nhiều sinh viên mà không bị giới hạn số lượng người tham gia học tập, giảng viên có thể quản lý tiến trình học tập của sinh viên dễ dàng, giảng viên có thể tạo các nhóm thảo luận, thiết kế các bài kiểm tra, thiết kế cách thức điểm danh... và rất nhiều các tác vụ hỗ trợ cho công việc giảng dạy của mình. Chính vì vậy, các công cụ của Microsoft 365 Education sẽ thúc đẩy quá trình sáng tạo trong việc giảng dạy và học tập của cả giảng viên và sinh viên. Microsoft 365 Education gồm có 3 gói sản phẩm như sau:

- Office 365 A1: Office 365 với các ứng dụng phổ

biến giúp giảng viên và sinh viên có thể làm việc cùng nhau, liên lạc một cách liền mạch và tạo ra nội dung giảng dạy và học tập tuyệt vời. Gói sản phẩm này gồm tất cả các ứng dụng thông thường như: Outlook, Word, PowerPoint, Excel... Với gói sản phẩm này, người dùng không phải trả phí, sử dụng miễn phí. Tuy nhiên các ứng dụng chỉ có thể dùng trực tuyến, không cài đặt trên máy tính được.

- Office 365 A3: Mọi tính năng có trong A1, cộng với quyền truy cập đầy đủ vào các ứng dụng Office trên máy tính cũng như các công cụ bảo mật và quản lý bổ sung. Các ứng dụng này được tiếp cận và cài đặt trực tiếp trên máy tính (bản Desktop) và được sử dụng có bản quyền. Với gói sản phẩm này, người dùng cần phải trả phí 2.5 \$/tháng tương đương 60000 đồng/ tháng.

- Office 365 A5: Mọi tính năng có trong A3, cộng với khả năng quản lý bảo mật thông minh, tuân thủ nâng cao và hệ thống phân tích tốt nhất của Microsoft. Tất cả các ứng dụng của Office được cài đặt trên máy tính với khả năng bảo mật, tuân thủ và phân tích ưu việt. Với gói sản phẩm này, người dùng cần phải trả phí 6 \$/tháng tương đương 150.000 đồng/tháng.

Một số ứng dụng của Microsoft Education dành cho giảng viên và sinh viên trong đào tạo:

Sway: Sway là một ứng dụng gần giống như PowerPoint dùng để thiết kế bài giảng hoặc các bài thuyết trình, bài báo cáo. Với Sway người sử dụng chỉ cần soạn nội dung thôi, còn bố cục của slide thì sẽ do phần mềm hỗ trợ quyết định hoàn toàn. Giảng viên có thể thiết kế các bài giảng sinh động, đẹp mắt và hấp dẫn, sinh viên có thể tạo các bài báo cáo, thuyết trình cho các công việc học tập của mình.

Onenote: OneNote là công cụ giúp cho việc thu thập, ghi chép thông tin không định dạng và hỗ trợ làm việc nhóm với nhiều người sử dụng. Công cụ này có thể thu thập các ghi chép của người dùng dưới dạng chữ viết tay hay đánh máy, các hình vẽ, các dữ liệu âm thanh hay hình ảnh và giúp người dùng có thể chia sẻ các ghi chép của mình trên mạng Internet thông qua OneDrive hoặc SharePoint. Sinh viên sử dụng phần mềm này để ghi chép bài giảng, ghi chép các kiến thức mới để có thể truy cập đọc tham khảo bất cứ lúc nào.

Class notebook: Class Notebook cho phép giáo viên nhanh chóng thiết lập không gian làm việc cá nhân cho tất cả học viên. Với Class Notebook, giáo viên có thể dễ dàng thêm sinh viên vào sổ ghi chép chung để cho phép hướng dẫn riêng biệt, giao bài tập và theo dõi quá trình làm việc của sinh viên. Sinh

viên có thể cùng nhau làm việc trong khi giáo viên cung cấp phản hồi theo thời gian thực.

Microsoft form: Microsoft Form là ứng dụng cho phép xây dựng các khảo sát, các bài kiểm tra dạng câu hỏi trắc nghiệm, dạng tự luận cũng như dễ dàng xem kết quả khi chúng xuất hiện. Như vậy, giảng viên sẽ thiết kế các kỳ thi trắc nghiệm cũng như quản lý điểm đánh giá đối với sinh viên.

OneDrive: OneDrive là công cụ hỗ trợ lưu trữ trực tuyến với dung lượng hỗ trợ là 1TB. Ngoài chức năng lưu trữ, OneDrive cho phép chia sẻ dữ liệu và nhiều người thao tác trên cùng 1 dữ liệu (Ví dụ: nhiều người cùng tham gia soạn thảo 1 văn bản trực tuyến, nhằm đảm bảo tính đồng bộ dữ liệu).

SharePoint: SharePoint là công cụ hỗ trợ để chia sẻ dữ liệu, tài nguyên và tạo website cá nhân hay nhóm 1 cách nhanh nhất. Người sử dụng có thể dùng ứng dụng này như một nơi an toàn để lưu trữ, sắp xếp, chia sẻ và truy cập thông tin từ mọi thiết bị.

Visio: Visio là một giải pháp sáng tạo giúp người dùng trực quan hóa các dữ liệu của mình. Microsoft Visio trang bị đầy đủ công cụ vẽ biểu đồ, đồ thị, sơ đồ tổ chức, luồng quy trình, lưu đồ... mạnh mẽ, chuyên nghiệp, hỗ trợ người dùng trong công việc một cách hiệu quả, tiết kiệm thời gian.

Microsoft teams: Là một phần của hệ sinh thái của Office 365, Teams là ứng dụng phục vụ công việc của các nhóm. Teams tích hợp tất cả chức năng chat, họp nhóm, share màn hình, công cụ văn phòng cơ bản và nâng cao trong hệ sinh thái Office 365. Teams là ứng dụng All-in-one với tính năng ưu tiên hiển thị những nội dung nhóm làm việc đang tương tác gần nhất để người sử dụng luôn cập nhật những hoạt động gần nhất của cả nhóm.

Trên đây là một số ứng dụng trong hệ sinh thái Office 365 có ý nghĩa khi ứng dụng vào các công việc giảng dạy và học tập trong giáo dục. Các giảng viên, sinh viên cần được cung cấp tài khoản để tiếp cận được những ưu đãi của Microsoft và sử dụng có hiệu quả các phần mềm này.

3. Ứng dụng các phần mềm của office 365 trong giảng dạy học phần Kỹ năng CNTT CB

Học phần Kỹ năng CNTT CB là môn học cơ bản của hầu hết sinh viên trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay. Học phần này trang bị cho sinh viên các kiến thức cơ bản về Tin học, về CNTT xét trên quan điểm của người sử dụng. Học phần này còn cung cấp các kiến thức có tính hệ thống về tin học, hệ điều hành, phần mềm soạn thảo văn bản Microsoft Word, phần mềm bảng tính Microsoft

Excel, phần mềm trình chiếu PowerPoint, mạng Internet. Tại Trường Đại học Công đoàn, học phần này được giảng dạy cho sinh viên năm thứ nhất.

Học phần này có đặc trưng cơ bản là việc thực hành trên máy tính xem như bắt buộc và là một cấu thành của bài giảng lý thuyết. Việc truyền đạt của giảng viên khi dạy học phần này phụ thuộc rất nhiều vào việc minh họa hay trình diễn trên máy tính. Nhiều kiến thức được diễn đạt thông qua các bước thực hành và thao tác cụ thể trên máy tính. Rất nhiều bài học, cụ thể là các bài học liên quan đến nội dung chương trình được diễn đạt chủ yếu thông qua các thao tác cụ thể với phần mềm. Điều này đòi hỏi phải có một quy trình giảng dạy kết hợp giữa lý thuyết với thực hành chi tiết và rõ ràng, trong đó phải nêu rõ các yêu cầu với sinh viên về việc chuẩn bị tài liệu học tập, công cụ học tập, thái độ học tập và các mức độ hoàn thành nội dung học tập theo yêu cầu của giảng viên. Ngoài ra, để giảng dạy học phần này có hiệu quả tốt nhất, giảng viên cần chuẩn bị hệ thống bài giảng đa dạng, phong phú, chi tiết dưới nhiều hình thức khác nhau.

Chính vì vậy, lựa chọn công cụ giảng dạy sao cho phù hợp với đặc trưng của mỗi học phần là yếu tố rất quan trọng để có được một phương pháp giảng dạy tích cực. Một số phần mềm trong hệ sinh thái 365 có thể coi như là những công cụ giảng dạy đắc lực, trợ giúp giảng viên và sinh viên hoàn thành nhiệm vụ giảng dạy và học tập của mình trong môi trường giáo dục hiện đại.

Đối với học phần Kỹ năng CNTT CB, việc ứng dụng các phần mềm của hệ sinh thái Office 365 trong giảng dạy đã và đang mang lại những hiệu quả tích cực nhất định. Chi tiết được thể hiện ở những nội dung và hoạt động sau:

Xây dựng hệ thống tài khoản cho giảng viên và sinh viên để tham gia vào quá trình giảng dạy. Tài khoản bao gồm tên tài khoản và mật khẩu. Tên tài khoản chứa được điểm nhận diện điển hình của các đối tượng như Mã sinh viên hoặc Mã giảng viên. Tên tài khoản cho cả giảng viên và sinh viên sẽ tồn tại dưới dạng 1 địa chỉ email có tên miền là *dhcd.edu.vn*. Việc cung cấp tài khoản cho sinh viên và giảng viên được Microsoft thiết kế riêng ở phần Quản trị trong phiên bản giáo dục Microsoft Education. Phiên bản này được Microsoft cung cấp miễn phí cho tất cả các tổ chức giáo dục trên thế giới. Người có quyền tạo ra hệ thống tài khoản là người được Nhà trường ủy quyền đại diện và có quyền tối cao (Admin) trong việc quản lý người dùng đối với các sản phẩm của Office 365. Tài khoản của giảng viên và sinh viên sẽ

có những đặc quyền khác nhau để nhận diện cũng phân quyền truy cập tài nguyên trong hệ thống. Giảng viên, sinh viên sau khi được cung cấp tài khoản sẽ được hưởng những lợi ích như sử dụng rất nhiều phần mềm của Office 365 miễn phí, đăng nhập vào bất cứ hệ thống nào của Microsoft. Sinh viên và giảng viên sử dụng tài khoản này để thực hiện quá trình học tập sẽ đảm bảo được tính duy nhất, tính bảo mật thông tin khi thực hiện các hoạt động đào tạo như: cung cấp tài liệu học tập, bài giảng, hệ thống bài tập, hệ thống câu hỏi ôn tập, hệ thống bài kiểm tra...

Xây dựng và thiết kế hệ thống tài nguyên học tập để sử dụng trong quá trình giảng dạy. Tài nguyên này bao gồm: hệ thống bài giảng của giảng viên; hệ thống đề kiểm tra, đề thi; hệ thống tài liệu tham khảo; hệ thống bài tập và giao bài tập; hệ thống chấm điểm và trả bài; hệ thống thông báo lịch học, lịch thi...

Xây dựng hệ thống quản lý học tập trực tuyến để trợ giúp quá trình giảng dạy của giảng viên. Hệ thống quản lý học tập trực tuyến gồm các chức năng cơ bản sau: quản lý chương trình giảng dạy, đánh giá chương trình giảng dạy, theo dõi quá trình đào tạo, theo dõi quá trình học tập của sinh viên trong từng khóa học, quản lý, ghi nhận và thống kê các thông tin phản hồi, cũng như các cuộc khảo sát có liên quan đến quá trình giảng dạy, chia sẻ các dạng tài nguyên học tập đa dạng, phong phú như giáo trình, bài tập, tài liệu tham khảo...

Như đã giới thiệu ở trên, phần mềm Microsoft Team tích hợp rất nhiều công cụ để làm việc nhóm. Trong giáo dục, bên cạnh việc sử dụng như một công cụ làm việc nhóm, Microsoft Teams được xem là công cụ hỗ trợ giảng dạy trực tuyến hiệu quả với nhiều tính năng vượt trội. Teams đáp ứng được những yêu cầu để tổ chức một lớp học ảo như: trò chuyện (chat và gọi điện), chia sẻ màn hình, ghi lại cuộc gọi, giao và phản hồi bài tập của sinh viên... Như vậy, Team hoàn toàn có thể được sử dụng như một hệ thống quản lý học tập trực tuyến.

Sau đây là một số công cụ hữu ích của Team ứng dụng vào giảng dạy học phần Kỹ năng CNTT CB:

- Giảng viên tạo lớp học và đưa vào danh sách sinh viên vào lớp học của mình. Danh sách sinh viên đã được Phòng Đào tạo ban hành và công khai trên phần mềm Quản lý đào tạo của Nhà trường.
- Giảng viên sử dụng kênh chung (General Chanel) để thông báo các hoạt động của lớp học. Còn sinh viên sử dụng kênh này để
- Giảng viên sử dụng tính năng tạo lập CLASS

NOTES để thiết kế bài giảng dưới dạng outline để sinh viên có thể theo dõi nội dung bài giảng theo trình tự thời gian. Công cụ này còn tạo không gian cho sinh viên chia sẻ ý kiến của mình với kiến thức nhận được.

- Giảng viên sử dụng tính năng chia sẻ file SHARE-POINT để chia sẻ tài nguyên giảng dạy: Slide bài giảng, video bài giảng, tài liệu tham khảo. Mỗi nhóm (team) sử dụng Microsoft Teams sẽ có một trang trong SharePoint Online, trang này sẽ chứa một thư mục thư viện tài liệu mặc định. Tất cả các tệp được chia sẻ trên tất cả các cuộc hội thoại sẽ tự động lưu vào thư mục này. Các quyền và tùy chọn bảo mật cũng có thể được tùy chỉnh cho các thông tin quan trọng.

- Giảng viên hoặc sinh viên sử dụng công cụ gọi video trực tuyến và chia sẻ màn hình. Với tính năng này, giảng viên có thể trợ giúp sinh viên học tập mọi lúc mọi nơi.

- Giảng viên sử dụng công cụ MEET để mở các lớp học trực tuyến trong các tình huống cần thiết. Lớp học trực tuyến có thể bao gồm bất kỳ ai bên ngoài hoặc bên trong lớp học và có thể chứa tới 10.000 học viên tại 1 thời điểm. Tính năng này cũng bao gồm hỗ trợ lập lịch, ứng dụng ghi chú, tải tệp lên và nhắn tin trò chuyện trong cuộc họp.

- Giảng viên sử dụng công cụ ASSIGNMENT để giao bài tập, giao bài kiểm tra, chấm bài, trả bài sau khi đã chấm điểm, kiểm tra chuyên cần cho sinh viên. Các dạng bài tập, bài kiểm tra được thiết kế rất phong phú và đa dạng (trắc nghiệm, tự luận...). Việc giao bài tập có thể được đặt kế hoạch trước, có yêu cầu thời gian hoàn thành, có thông báo nộp bài muộn và thể hiện trạng thái của sinh viên khi nhận được yêu cầu.

- Giảng viên sử dụng công cụ GRADES (Bảng điểm) để theo dõi kết quả học tập trong suốt quá trình diễn ra khóa học của sinh viên, để từ đó có cái nhìn tổng quát và có thể đánh giá chính xác năng lực học tập và cho kết quả điểm tổng kết học phần một cách chính xác nhất.

Để mang lại hiệu quả tốt nhất khi ứng dụng các phần mềm của Office 365 trong giảng dạy, sinh viên cũng cần đáp ứng các yêu cầu của giảng viên về việc chuẩn bị đầy đủ công cụ học tập như máy tính, máy điện thoại thông minh có kết nối Internet 24/24. Sinh viên có trách nhiệm cài đặt phần mềm vào các thiết bị học tập và luôn ở trạng thái trực tuyến để thông tin kết nối giữa giảng viên và sinh viên được thông suốt, để sinh viên có thể cập nhật thông tin cũng như hoàn thành các bài tập, bài kiểm tra được thực hiện tốt nhất.

4. Một số đề xuất trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy tại trường Đại học Công đoàn

Thứ nhất, cần nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên về vai trò và lợi ích của ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy. Ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy học giúp giảng viên nâng cao tính sáng tạo và trở nên linh hoạt hơn. Cụ thể, các giảng viên không chỉ bó buộc trong khối lượng kiến thức hiện có mà còn được tìm hiểu thêm về những chuyên ngành khác như tin học và học hỏi các kỹ năng sử dụng hình ảnh, âm thanh trong việc thiết kế bài giảng. Ngoài ra, ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học còn giúp giảng viên có thể chia sẻ bài giảng với đồng nghiệp, cùng nhau thảo luận và nâng cao chất lượng giáo án của mình. Sinh viên được tiếp cận phương pháp dạy học mới hấp dẫn hơn phương pháp đọc - chép truyền thống. Ngoài ra, sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên cũng được cải thiện đáng kể, giảng viên và sinh viên có thể kết nối với nhau bất cứ lúc nào, sinh viên có nhiều cơ hội trao đổi về bài giảng khi chưa hiểu kỹ, được thể hiện quan điểm cũng như chính kiến riêng của mình trước những kiến thức mới. Điều này không chỉ giúp sinh viên thêm tự tin mà còn để cho giảng viên hiểu thêm về năng lực, tính cách và mức độ tiếp thu kiến thức của sinh viên, từ đó có những điều chỉnh về phương pháp giảng dạy phù hợp và khoa học hơn. Hơn thế nữa, việc được tiếp xúc nhiều với công nghệ thông tin trong lớp học còn mang đến cho sinh viên những kỹ năng tin học cần thiết ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Đây sẽ là nền tảng và sự trợ giúp đắc lực giúp sinh viên có thể ứng dụng kỹ năng trong việc học tập các môn học khác và sử dụng nó trong công việc sau này.

Thứ hai, nhà trường cần tăng cường việc thực hiện chuyển đổi số trong các hoạt động của mình như: quản lý công việc, quản lý đào tạo, quản lý học tập, quản lý thi cử, kiểm định chất lượng, truyền thông...

Thứ ba, Microsoft là một công ty phần mềm có rất nhiều sản phẩm có ý nghĩa, được sử dụng rộng rãi và có nhiều ưu đãi miễn phí cho người dùng hoạt động trong lĩnh vực giáo dục. Rất nhiều các ứng dụng của Microsoft được sử dụng trong công tác văn phòng, công tác quản lý sinh viên và được đưa vào nội dung giảng dạy các học phần Tin học trong trường như Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft

PowerPoint, Microsoft Power BI. Vì vậy, Nhà trường kết nối với công ty để cung cấp tài khoản Microsoft có tên miền *dhcd.edu.vn* cho tất cả cán bộ, giảng viên và sinh viên trong toàn trường.

Thứ tư, Nhà trường cần tiếp tục hoàn thiện công tác cơ sở vật chất, trang bị các thiết bị công nghệ thông tin đầy đủ và hiện đại hơn như: nâng cấp phòng máy chủ, trang bị thêm các phòng máy tính để phục vụ giảng dạy các học phần có phần thực hành trên máy và tổ chức thi trắc nghiệm trên máy, phòng học chất lượng cao, nâng cấp đường truyền Internet bằng thông lớn, lắp đặt hệ thống wifi tại các phòng học... để đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động của Nhà trường.

Tóm lại, sự tác động mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang ảnh hưởng sâu sắc đến mọi mặt của đời sống xã hội, đặc biệt đối với hoạt động giảng dạy trong các trường đại học. Trước những thời cơ và thách thức đó, giảng viên cần rèn luyện bản thân, luôn luôn sáng tạo và không ngừng học hỏi để có thể tiếp cận với công nghệ mới một cách nhanh nhất, luôn cập nhật kiến thức đa dạng cho việc đổi mới phương pháp để đem lại hiệu quả giảng dạy tốt nhất. Ngoài việc học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, các giảng viên cần phải chú trọng bồi dưỡng năng lực sử dụng thành thạo công nghệ thông tin, ngoại ngữ để đáp ứng yêu cầu giáo dục - đào tạo trong điều kiện kết nối toàn cầu để có thể tiếp cận những tri thức khoa học do cuộc CMCN 4.0 mang lại. □

Tài liệu tham khảo

Tài liệu tiếng Việt

[1] *Đề cương học phần Kỹ năng CNTT CB của Bộ môn Tin học*, Đại học Công đoàn, cập nhật năm 2022.

[2] Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Thông tư 08/2021/TT-BGDĐT về "Quy chế đào tạo trình độ đại học"* ngày 18/03/2021.

Tài liệu điện tử

[3] *Tác động của cách mạng công nghiệp 4.0 đối với giáo dục*, <https://www.vass.gov.vn/tap-chi-vien-han-lam/tac-dong-cua-cach-mang-cong-nghiep-40-doi-voi-giao-duc-38>

[4] *5 ứng dụng công nghệ trong dạy học hiện nay*, <https://www.viewsonic.com/library/vi/giao-duc/ung-dung-cong-nghe-trong-day-hoc/>, cập nhật ngày 29/3/2022.

[5] *15 tính năng Microsoft 365 rất thú vị*, <https://incomda.com/15-tinh-nang-microsoft-365-rat-thu-vi-neu-khong-dung-thi-qua-phi/>

[6] *Hướng dẫn sử dụng các sản phẩm của hệ sinh thái Office 365* https://neu.edu.vn/Resources/Docs/SubDomain/cait/NEU_1.%20%C4%90%C3%A0o%20t%E1%BA%A1o%20s%E1%BB%AD%20d%E1%BB%A5ng%20s%E1%BA%A3n%20ph%E1%BA%A9m%20Office%20365.pdf